Ч. 130. (301). Львів, пятниця, дня 26. мая 1916. Рік II.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

политична, економічно-суспільна й літературна ґазета.

Ціна примірника 6 сот. На провінції 8 сот. В занятих теріторіях 4 коп.

Виходить що дня ранo крoмі понеділка.

Условя передплати у Львові:

На рік	18·— К.
" пiврoку	9·— "
" чвертьроку	5·— "
" місяць	1·80 "

В краю і державі:

На рік	24·— К.
" пiврoку	12.— "
" чвертьроку	6·— "
" місяць	2·40 "

За границею:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В инших державах	40 фр.

Рекламациї вільні від почтової оплати. Рукописі приймають ся лиш оплачені, а звертаєть ся тільки важнійші і застережені. — „Українське Слово" продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакциї, адміністрациї й експедициї: ЛЬВІВ, ул. Руська 3.

Ціна оголошень:

За оголошеня числимо за одношпальтову стрічку або її місце 40 сот. Надіслане 1 К. за стрічку, а в оповістках 60 сот., в редакційній части 1 К. Повідомленя про вінчаня, заручини і т. д. 1·50 К. за стрічку, найменше 4 К. Дрібні оголошеня за слово 6 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошеня за окремою умовою. — За зміну адреси платить ся 50 сот.

ОСКАР ЛІНДЕР, МІНХЕН.

Україна і союз наддунайських держав.

Почин, який вийшов від віденського бурмістра Дра Вайскірхнера, щоб скликати союз наддунайських держав на зїзд до метрополії Дунаю—Відня викликав в торговельних кругах Баварії і Віртенберґії живе заінтересоване.

Справа стала ще і тим актуальною, що за почином Союза Дунаю і балканських країв „Дубвід" рішено заложити в Реґенсбурґу німецький торговельний музей, який по словам короля Людвіка має бути „західною пристаню Чорного моря". До кураторії музея належать визначні личности, представники торговлї, банковости і промислу, а окрім сього президенти союза „Уккраїна" Генерал кавалерії фон Гебсаттель і б. міністер Др. фон Ріхтер, відомий вже нашій суспільности, Др. Шуц і [illegible]

Основане сьої кураторії має перворядне значіне. Розвій торговлї під проводом сего союза родить великі надії на будучність.

В наслідок сього господарське зближене Австро-Угорщини до Німеччини вийде на реальні тори, — а сподіватись треба, що се зближене спричинить довго ожидані цлові умови.

Нема проте й чому дивуватись, що плянованим союзом заінтересовались живо придунайські держави. Не остане се рівнож без впливу на Румунію і Болгарію. Вони одержалиб із за основаня сього союза для забезпеки їх торговельного і промислового житя найбільші користи, і не є зовсім неправдоподібне, що й сї дві держави вишлють до Відня на зїзд своїх представників.

Всї ті обставини дають великі вигляди на торговлю і господарський підйом України. Дотеперішна нужденна російська господарка в пристанях Чорного моря, непевність зложених в них товарів та фрахтів, недостача точности й чесноти у російського чиновництва довели до сього, що богаті витвори господарства та гірництва остають далеко по заду, богатство України запропастилось або не є визискуване як слїд.

До сього прилучилась недостача зелїзниць. Се спричинило торговлї та рухови до і від Чорного моря дуже великі трудности, які одолїти російське правительство не було в силї або було до сього за ліниве.

Инакше зовсїм представляєть ся справа, колиб Дунай був вільний, бо в наслїдок сього зискалаб Україна повну свободу в торговлї. Вона б навязала тим самим тїснійші торговельні зносини з Угорщиною, Буковиною і Польщею з одної, а Болгарією, Бесарабією і Румунією з другої сторони.

На всякий случай [illegible] програму союза придунайських держав буде входити також розвязане господарського питаня на Україні, як прим. торговельних зносин з Румунією і Болгарією на дорозї Гамбурґ — Зелїзна брама. Буде се лежати безуслівно в інтересї союзних держав поширити зелїзничу сїть в напрямі всїх границь. Средства на се найдуть ся легко, тим більше, коли інтересовані держави візьмуть на себе запоруку.

Для них отверта дорога до торговельних пристаний Чорного моря є житєвою справою, — аджеж сї пристанї є стаціями до „Золотого Рога".

Та вигляди є ще більші. Згущене українських зелїзничих сїтий зближує до себе торговлю Київа і Харкова, підносить области Білої Руси і Донця під господарським зглядом. Отворене всїх тих доріг для свобідної торговлї спричинить доходи, бо колиб навіть взяти на увагу, що доходи і розходи будуть рівноважитись, то треба памятати й на се, що запотрібоване заходу є більше чим сходу.

Густота населеня Австро-Угорщини і Німеччини потрібує далеко більшого привозу артикулів поживи зі сходу, чим область над долїшним Дунаєм та над берегами Чорного моря. Систематичне упорядковане сеї торговлї мусить взяти в свої руки вже від самого початку союз придунайських держав.

Будучність України вимагає безуслівно як найбільшої уваги середно-европейської торговельної полїтики. Кнут російського деспотизму, який від ряду лїт тяжів над тим краєм, спричинив зубожіне та економічний занепад України. Се справа зовсїм ясна.

Зробити сю країну урожайною в будуччині — се завдане всїх тих чинників, які мають свій інтерес в рільничім двигненю України. Людського матеріялу не бракне — треба тільки вишколеня та поученя, фінансової помочи та пригідного полученя з пристанями Чорного моря і дунайськими устями.

І на тім поли може союз придунайських держав много корисного робити. Він може перевести також тривалі полученя з осередною Европою, бо Україна продукує міліони тон збіжа, ярини, металів і т. п.

Здаєть ся, що вже недалекий час, коли „торговельна фльотиля Чорного моря" оживить українські пристанї та лінію Дунаю.

Може се нам нинї видаватись смішне, — однак все остаєть ся отвертою квестією, чи найблисша будучність не скаже нам правди!

І се не є утопією. Противно. Ми віримо непохитно. Союз придунайських держав запевнює

З пожовклих листків.

(До історії львівської духовної семінарії).

(Далї).

Одні увязнені священики признавали ся до вини, були і такі, що відпирали ся всякої звязи з конспіратистами. До них належав Ромуальд Крижановський. Однак се не змінило справи, а переведена у нього ревізія дала властям матеріяли до його обжалованя. Найдено між иншим відозви „rządu narodowego", промови поодиноких вождів, заборонені вірші та піснї і коротки „księgi rodzaju monarchów rosyjskich", в котрих читаємо:

„Iwan zabił Jarosława, Iwana udusił Wasyl, Wasylowi wydarł oczy Alexy, Alexego zamordował Michajło, Michajło rozsiekany od Borysa, Borys zadławiony od Dymitra, co się stało przed niewolą polską".

Найтяжше відпокутував свій гріх Крижановський, якого засудили на чотири роки тяжкої вязниці, а о. Йос. Константиновича і пит. В. Кутикевича засуджено аж в р. 1844 на кару смерти, яку замінено на вязницю. Засуджені відсиділи кару у вязницях на Шпільберзї і до загальної амнестії до р. 1848. по виходї з вязниці не сповняли своїх урядів.

Хоть українська молодїж тих часів жила ідеями польських конспірацій, однак нове житє між нашим народом захопило її так, що всї конспіратисти служили свому народови та виховували своїх дїтий на свідомих діячів України.

Були і такі, а між ними Юліян Куницький, які ціле своє житє терпіли за польські ідеї, переняті польським патріотизмом, ішли туди, куди взивали польські кличі, однак коли попали в нужду нїхто з польської суспільности не зайняв ся ними.

Тимчасом і в р. 1841—43 не уставали ревізії та арештованя між питомцями, за ректорату о. крил. Бохенського. Конспіратисти звертали своє вістрє проти „trzech rozbójników ukoronowanych", що розірвали Польщу, хвалили Роберспієра та взивали численними відозвами „lud" до революції, і потягали за собою численні та невинні жертви.

Не лише духове житє питомців розвивало ся під безнастанними доходженями, ревізіями та переслїдуванями зі сторони ректорів і властий, але дисциплїнарні доходженя сягали навіть заручин та женячки питомців. Є се цікавий та інтересний причинок до історії суспільного житя та відносин серед духовенства за часів Маркіяна Шашкевича. Лучало ся, що питомці заручували ся вже на фільософічних студіях (нинї VII і VIII кл.) а батьки судженої дуже ревно списували умови в справі віна.

Загально питомці добре тодї женили ся, а в подружньому житю жили опісля більше або менше щасливо. Були і такі, що в заручинах бачили жерело доходів, а про женячку й не думали. Тодї батьки суджених звертали ся до консісторії з жалобою на дотичного питомця. Консісторія вела слїдство, котре нераз кінчило ся видаленєм з семінарії.

Щоби мати зразок такої події, подаємо подрібно перебіг такого дисциплїнарного слїдства проти питомця Андрія Мазуркевича.

„Дня 2 мая 1838 року вніс о. Іван Подгорецький, священик antique educationis, адміністратор Жежави жалобу до львівської консісторії, що пит. Андрій Мазуркевич „haniebnie i piekielnie mnie skrzywdził". Доказом сего була залучена умова і спис побраних від него згаданим питомцем (філ. II р.) гроший. Жалував ся. о. Подгорецький, що в додатку Мазуркевич ще й дочку „po różnych domach krzywdził obmową". І не жаль йому за „takim brudnym człowiekiem", але шкода гроший. Тому просив консісторію, щоби вдала ся в справу і до покривдженя не допустила.

Коли протягом двох місяців о. Подгорецький не дістав відповіди, пригадав ся він ще раз консісторії дня 30 червня новим письмом, в якім доносив, „że skrzywdzony zostałem z łaski Alumna Andreasza Mazurkiewicza, Mieszczanina Buczackiego" і то не сам, але з жінкою і дочкою „szelmewskim sposobem otumaniony". Коли і сим разом відповіди не було, просив він дня 17 IX. і дня 23 X. 1838 р. консісторію, щоби змилосердила ся над його „piekielnem pokrzywdzeniem" і йому „świętą sprawiedliwość wymierzyła".

(Конець буде.)

нам торговлю в державами Балкану, з Туреччиною, з Кавказом а головно з Україною. І коли ми прийдемо їй з помочю, маємо по вік запевнений обильний довіз із усїх жерел, — а Україна стане ся тим, до чого вона від століть з природи покликана — шпихлїрем збіжа для середущої Европи.

(Ost. Z.)

З польського кітла.

Як відносилась польська народова демократія до ідеї польських леґіонів, можна се було вже вичитати на сторінках „Słowa pol sk-ого“. Більш отвертими в тім згляді були народові демократи в Росії та инших державах Европи. Вшехпольські часописї розвели там шалену борбу проти польського стрілецького руху. Головна нехіть мала походити ізза сього, що „тимчасова комісія“ була під жидівським виливом. Вже по вибуху війни — пишуть „Wiadomości polskie“ в Пйотркові, п. Антоні Потоцкі, експозитура народово-демократична в Парижі, не бояв ся заявити публично, що „незавиcимість Польщі“ є жидівською видумкою. А і нині — пише ся часопись дальше — многі виховані в атмосфері полїтичної думки Дмовського є переконані, що леґіони і діяльність „Начального Народового Комітету“ є кервована та підпомагана живівськими кругами, які в тім мають свій інтерес.

В Королівстві в революційній і пореволюційній добі настали два напрями: народовий та поступовий. Перший з них в попираню пореволюційного руху добачував успішне средство, щоб узискати як найдальше ідучі уступки в користь Польщі, другий уважав упадок абсолютизму за поміст до мирного співжитя з Росією на ґрунті спільної державности, опираючи всї свої надії на російських лїбералах, коли вони дійдуть до керми державою. Та від сего часу — по думці варшавського публіцисти Людвика Абрамовіча — наступила виміна роль. Більшість з надавних народовців зрезиґнувала з аспірацій незавиcимости Польщі і станула недвозначно на ґрунті російської державности на рівні з ріжними поступовцями і жидівськими націоналами, — а меншість видячи безвиглядність перебудови Росії в дусї лїберальним, усунулась з давного табору, маючи на приміті тільки польський інтерес.

А міжтим Дмовський зі своїми прихильниками не уставали в своїй роботі. Де тільки могли, дескридетували роботу яка мала на ціли відбудову незавиcимої Польщі, вказуючи на се, що ведуть її тільки жиди та соціялїсти.

П. Боас прихильник польської орієнтації російських жидів заявив на однім з відчитів, що за незавиcимостю Польщі є лиш жмінка париських Поляків та що більшість польського народу є за російським ярмом. Так поінформували його — як заявив — Поляки, які є в постійнім контакті з краєм. На тім самім засїданю п. Деніс, впевнював, що Поляки не хотять незавиcимости, і що як раз дістав комплет „Spraw-и Polsk-oï“ письма видаваного в Петрограді“, з якого слїдує, що Поляки в краю майже всї є за російською автономією.

Абрамовіч опрокидує тезу, начеб жиди мали вплив на польські справи. Передовсім — пише він — в послїдних роках скристалізував ся остаточно націоналїстичний жидівський напрям, та зайняв супроти Поляків так ворожe становисько, що про яку-небудь звязь між ним і тим або иншим полїтичним польським відтинком не може бути й бесїди. З другої сторони признає автор, що істнують круги жидів поверховно засимілюваних, які заховують супроти Поляків певну свою окремішність. Не дасть ся заперечити, що такі польско жидівські жиля істнують. Та роль їх по думці автора редукуєть ся ad minimum серед нових услівій. В звязи з Росією можуть вони числити на се, що скорше чи пізнїйше прийдуть до власти кадети, чи инші російські поступовці; зближене натомість Польщі до центральних держав скріпить національний і католицький елемент. Того однак — жалуєть ся автор — не розуміють наші консерватисти, які тужним оком глядять на схід, — однак знаменито мусять се розуміти Жиди. А що так є, слїдує і з сього, що в польско-жидівських кругах нема одушевленя ані до леґіонів ані для концепції польської держави. Коли знов ходить о ріжного автора менту поступові і радикально-суспільні чинники чисто польскі, то і вони найчастїйше лекше поле до поширюваня своєї ідеольоґії революційної і безконфесійної в звязи з Росією.

Автор підносить заслуги „лївиці“, яка станула до борби з Росією, засвідчуючи тим любов до вітчини.

Щож зробила „правиця“? Всупереч найгарнїйшим традиціям шляхотським, всупереч навіть свому інтересови, зайняла неприхильне становисько до леґіонової акції, тільки і виключно ізза сього, що ініціятива не вийшла з її круга. І коли нині лївиця завернула з давної дороги, правиця поборює її знов безглядно: та не досить на тім, — сама попадає в поборюваний колись напрям, голосячи засаду — ex oriente lux!

І колиж прийде застанова і опамятане?

Світова війна.

Америка як мировий посередник.

НОВИЙ ЙОРК (Ткб). Президент Вільзон виголосив в державі Новокаролїна в місті Тарлюті промову, в якій заявив, що вже прийшла для Америки пора предложити свої услуги щоб привернути мир між воюючими державами Европи. Згадуючи про початок розвитку Сполучених Держав, Вільсон зазначив, що Америка не повстала на полудни з анґлїйської коаліції та з Нової Анґлії, але що характеристична часть Америки походить з середних держав, де від початку мешкали ріжнородні раси. В сучасній европейській війні, діє ся те саме, що доконало ся в Америці, а іменно суперництво національних світоглядів, традицій, полїтики та полїтичних систем.

З Божої волї може борба стихій замінити ся в порядок та співробітництво бо характеристичною обставиною є, що воєнні операції станули на місци і ніхто не робить великих поступів. Даймо примір в Америці, як можна побудувати цілий світ на свободі та мирнім співдїланю. Вільзон закінчив: Нехай дух сеї години висловить ся в уявленю, що Америка стане пророцьким взором свого рода для людського роду, та що відновить у світі взаїмну податливість та справедливий погляд на річи.

РОТЕРДАМ. (Ткб). З Льондону доносять: Мирові круги задумують приступити дня 24 с. м. до виміни поглядів в справі розмови, яку мав Ґрей з представителем Чікаґо. Під адресою правительства поставлять вони питане, чи не було би добре, щоби оголосити услівя, під якими правительства згодилоби ся на мир.

БЕРЛІН. (Ткб). Про бесїду президента Вільсона в справі посередництва в заключеню мира пише „Lokalanzeiger“: Вільсон мусить вперед доказати, що його полїтичні погляди змінили ся зовсїм, коли хоче, щоби повірило ся в лагідний голос гуманітарности. Німецька нота з 5 с. м. дає йому средства перевести такий доказ. Доказ такої кваліфікації до мирового посередництва є невідклична услівєм на те, щоби його слова розбудили довіре в серцях німецького народа. Дневник взиває Вільсона, щоби з огляду на промови Грея та Поанкарого забрав ся до дїла головно в Парижі та Льондонї, та щоби усунув трудности, які стоять на перешкоді до здійсненя його бажаня.

ЛЮҐАНО. З Італії доносять, що в полудневих провінціях Італії нарід домагає ся закінченя війни. Ті самі прояви поширюють ся і в північній Італії. Великі фабрики сукна в околиці Біяля замкнено. В околиці Комо позамикано множество готелїв та реставрацій, щоби спинити мирову аґітацію між населенєм.

Австрійська офензива на італійськім фронті.

ЛЮҐАНО (Ткб). „Corriere della Sera“ доносить, що мешканцї міста Асіято покинули місто, бо у віддаленю 16 кільометрів від міста упало 5 арматних стрілен, які заподіяли великі шкоди, а навіть забрали жертви серед людий. Дневник описує нагальний огонь австрійської артилєрії, котрий знищив всї укріпленя Італїйців.

МЕДІОЛЯН (Ткб). В справі походу австрійських військ на Асіято „Corriere della Serra“ признає, що неможливо було думати про який небудь опір супроти пригнітаючої сили австрійської артилєрії, тому Італїйцям нічого не остало, як лише подати ся назад серед стрілів та приневолити у неприятеля до пересуненя матеріялів.

БЕРЛІН (Ткб.). Про успіхи австрійского війська пише майор Морат в „Berliner Tageblatt“: Ми в Німеччині поділяємо радість наших товаришів оружа та пригадуємо собі, що се було 24 червня 1866 р. коли перед 50 роками архикнязь Альбрехт побідив під Кустоцою. Тепер лявіна австро-угорського війська чим раз більше кріпшає та котить ся в долину.

„Deutsche Jageztg“ пише: Желаємо нашому союзникови, що свому дідичному ворогови уладив таку річницю.

АМСТЕРДАМ (Ткб.). „Daily Mail“ пише: Вісти які тут нині наспіли подають, що Австрійці, котрі по словам наших фалшивих пророків, мали бути утомлені, вичерпані та здеморалізовані, атакують італїйський фронт з такою силою та рішучостю, як Німці під Верденом. Австрійці до тепер відбули 6 миль дороги, на незвичайно труднім фронті а 10 миль широкім.

Французькі радикальні дневники пишуть, що успіхи Австро-Угорщини на тирольськім фронті прибрали поважний характер. Кадорна мусить добре уважати, щоби Австрійці не окрилили його від сходу.

ЛЮҐАНО. Міляньські дневники доносять про новий наїзд австрійських лїтаків на Удіне, Тревізо, Монте Белюно і Сівідале.

ЖЕНЕВА. Клемансо пише про положене на італїйськім фронті: Не було би найвизшої цїли зменшувати успіхів австрійського війська в Італії. Італія понесла велике пораженє.

ВІДЕНЬ. „Az Est“ доносить з Мотре: „Tribuna“ пише, що управа австрійського війська хотїла випередити про свою офензиву на італїйськім фронті. Австро-угорська акція є рішуча та небезпечна, про що свідчить дїлане австрійської артилєрії. Полковник Бароне пригготовляє загальну опінію в Італії на можливість відкликаня італїйського війська не з одного ще місця. „Secolo“ твердить, що Австрійці ще нїколи не виступили з такою силою та масою війська і артилєрії до борби з Італією, як тепер. Початком тої війни є властиво 15 мая 1916 р. і коли мають прийти дні журби та горя, то треба узброїти ся в спокій та терпеливість.

ЦЮРІХ. Міляньські дневники потішають заворушене населене надією на нову італїйську протиофензиву.

ВІДЕНЬ. З Люґано доносять, що на жадане італїйського правительства не відбули ся ніякі торжества з нагоди річниці виповідженя війни.

ЦЮРІХ. „Stampa“ доносить, що президент міністрів Саляндра і міністер Сонніно виїхали до головної кватири.

Ріжні вісти.

ЛЬОНДОН. (Ткб.). „Daily News“ доносить з Вашінґтону, що правительство надїє ся нових заворушень в Гаїті та Сан Домінґо, бо хоть воєнні кораблі привезли до портів в Порто Прінс і Сан Домінґо 2,000 війська, департамент маринарки зажадав ще 1000 жовнірів.

ЗАДАР. (Ткб.). В Дальматії відсвятковано річницю виповідженя війни дуже торжественно. Населене є одушевлене побідами австрійського оружа.

ЛЬОНДОН. (Ткб.). З Парижа доносять: Австро-угорська підводна лодка затопила французький корабель „Misotia“. Залогу виратовано.

ЛЮҐАНО. (Ткб.). Італїйський корабель „Ерминія“ потонув.

РИМ. (Ткб.). Князь Копавш прибув до Риму, відбув нараду з міністром Сонїном та відїхав до головної кватири до короля.

БУДАПЕШТ. Президент міністрів Тіса вислав до вдови по бл. п. ґен. Гербею кондоленційну телєґраму, в котрій сказав: Великий був Гербей, що зносив житє з шляхотною гордостю. Переконавши ся, що дальше веденє борби є безосновне, без ваганя перейняв на себе обовязок покінченя борби та без слова

болю приймав проклони народу. Судьба поставила його на місци, в котрім мусіла наступити борба історичного питаня, котре віками тяжіло між державою Габсбургів а угорським народом. Та борба дала йому славу, але вона унеможливила йому служити солїдарно і королеви і народови, хоть нїхто не був відповіднїйший від него до такої служби. Хоть не міг брати участи в побідній працї, котра зачала ся на основі угоди, однак Бог позволив йому дожити хвилї, в котрій непорозуміня розвіяло ся, та покінчити житє, як старик, що здобув собі вдячну память народа.

ЛЬОНДОН. (Ткб.) „Morning Post“ доносить, що анґлїйський корабель „Салїен“, котрий виплив в суботу з вуглем з Бар, наїхав на норвеский корабель „Гевет“. „Гевет“ затонув. Недостає 12 людий з залоги.

ЛЬОНДОН. (Ткб.). Доносять з Вашінґтону, що президент Вільзон покінчив ноту до Анґлїї в справі почтової пересилки, та віддав її до департаменту стану. Нинї буде вона підписана та вислана до Анґлїї.

БЕРН. З Лїзбони доносять, що Портуґалія лагодить ся в похід до Африки. Міністри скарбу та заграничних справ відложили свою подорож до Льондона та Парижа. Відложено ревізію конституциї. Коли її не полагодять до 21. серпня, то після закона, аж за пять лїт можна буде відновити внесене на ревізію конституциї.

З українського парляментарного клюбу.

Парляментарний „Український Клюб“ відбув дня 23. с. м. під проводом голови Дра Костя Левицького цїлодневне засїданє, на котрім, в дальшім виконаню ухвали Клюбу з дня 9. с. м. про пожадане зєдиненє української парляментарної репрезентациї, на внесенє п. віцепрезидента Романчука рішено дати почин до основаня одноцїлої української парляментарної орґанїзациї і в тій цїли порозуміти ся з иньшими парляментарними українськими ґрупами.

До переведеня сего рішеня зістали упрошені п. п. Др. Кость Левицький і Романчук з Клюбу як також радник двору Горбачевський як член палати Панів, котрі мають почините кроки для скликаня спільного засїданя усїх українських парляментарних послів і членів палати Панів.

Рішенє се в нічім не нарушує істнованя Загальної Української Ради а всї відмінні поголоски поширені в тій справі пресою є безосновні.

Опісля голова Др. Кость Левицький склав справоздане із заходів в справі відбудови краю як також в инших актуальних справах.

Вкінци рішив Клюб в справі становища „Дїла“ в квестиї календаря, що незгідне з однодушним рішенєм всїх компетентних національних чинників, та з приводу незгідного з фактичним станом річи виступу „Дїла“ в числї 124, з 18 мая с. р. проти Клюбу, звернути ся о відповідні зарядженя до Народного Комітету. —

За Президію: Др. Кость Левицький, Др. Льонґін Цегельський.

НОВИНКИ.

— **Вивезені Українці.** Від одного з львівських закладників наспіла відомість, що о. Теофіль Скобельський, парох Горуцка, вивезений Москалями рівнож як закладник помер на засланю.

— **Наш земляк, п. Теодор Маслюк,** заступник офіцира при 3-ім полку уланів краєвої оборони, відзначений срібною медалю хоробрости І. кл., опісля II. кл. і німецькою срібною, военною медалю заслуги (Verdienst-Kriegsmedaille). Від початку війни остає на фронтї. Вирушив як простий улан, перебув багато битв і відзначений як знаменитий кавалєрийний патрулєр, який бив, брав в полон і паїздив ворогови на пяти так нераз зручно і дотепно, що товариші не могли здержатись від сміху.

3-ий полк уланів краєвої оборони рекрутує ся зі Стрия і Ряшева, можна сказати: український полк, держить ся дуже хоробро. Кождий офіцир відзначений, кождий підофіцир декорований принайменше одною і майже кождий улан бодай бронзовою медалю. Найбільше відзначила ся 1-ша ескадрона, якої командантом є Вп. ротмістр Р.   і в якій служить п. Т. Маслюк.

Неприятель не перервав її ще нїколи лїнії, а вона йому все, коли хотїла. Багато-багато похвал одержала та дивізія від начальної команди армії, пр. словну похвалу в осени під О-кою, коли то 4-та армія відступила з під Рівного до Луцька. Ся дивізія найменше мала страт і послїдна замикала відворот.

— **Отець Дамян Гура,** парох Старого села, якого вивезли Москалї, так писав з кінцем 1915 р. з Томська до своїх дїтий, які вчать ся в акад. ґімназії у Львові:

„Мої Найдорожші Дїтоньки!

Дуже тїшу ся, що Ви живете і ходите до школи. Господь Бог вислухав мою молитву й охоронив Вас від смерти. Дякую за те Господу Богу, а Ви також подякуйте від себе. Дві кляси маєте того року зробити, а Дорогенький Славцьо має здати матуру.

Ой, Дїтоньки мої найдорожші — Голубчики мої, Сиротоньки мої, душу мою, серце моє за Вас віддаю, неустанно Бога прошу, Матїнку Божу за Вас, за Ваше житє, за здоровле, а тепер за поміч в Вашій науцї. Наука, се Ваш маєток. Цїлий рік не мали Ви книжки в руках, тож тепер, коли можете учити ся, возьміть ся всїми силами до науки. Знаєте, де Ваш Татуньо, видїти Вас не може, розмовляє на папері, не забув про Вас і упросив П. У—кого, щоби заопікував ся Вами. Дякуйте Йому, любіть і слухайте. Любіть і незабувайте на Свого Татунця, Його тілько одного маєте на світї. З любови до нього учіть ся, учіть ся дуже. Просить Вас о се Ваш Татуньо, просить так щиро, як щиро любить. Потїште Свого Татунця Невольника Своєю наукою, а за те Господь Вас потїшить. Як перейдете кляси, а Славцьо матуру здасть, тодї неволя Вашого Татунця перемінить ся в найбільшу радість і щастє.

Цїлую Вас як найсердечнїйше, Ваш щиро і сердечно любячий Отець“.

— **Капітан Іван Бачинський,** касієр „Дїстра“, директор Ремісничо-промислової Бурси і Тов. Урядників і священиків у Львові, якого Москалї полонили при здобутю Перемишля, перебуває в Симбірску. В картцї до одного зі знайомих пише між иншим: „Я живу тут, як питомець при вул. Баторія“.

— **Відзначене Українця.** Луців Василь, фельдфебель при ц. к. 29 полку піхоти зістав відзначений срібним хрестом заслуги з короною на стяжці хоробрости.

— **Засїданє клюбу** українських послів з Буковини відбуло ся дня 21 с. м. в Чернівцях.

— **Вже видно Падву.** Воєнні кореспонденти з головної кватири пишуть, що австроугорські війська підійшли до Арсієро тими самими дорогами, якими в 1703 р. йшов на Італію кн. Евген. Під Арсієро зайняли наші війська становиска, з яких через полеві льорнетки видно Вінценцу і Падву.

— **Українські Січові Стрільцї на фільмі.** В суботу дня 10 червня висвітлить, центральна каса українських Січових Стрільців“ у Відни в великій салї „Уранії“ фільм, який зображує геройські подвиги українського стрілецтва та акцію українського запомогового комітету.

— **Полонені Українцї.** Петро Порохівник студент медицини, родом зі Сколя, попав ся в полон зараз з початком війни на бесарабськім фронтї. Він находить ся в Тюмині, Тобольскої ґубернії і є зайнятий там в шпитали при наших полонених. Там находить ся також Ярослав Менцінський, учитель з Синевідска-Вижного, а з рядових полонених: Іван Диркавець зі Сколя, находить ся в Томску, Лев Тимчишин з Корчина, в Сосьвинское Пермска ґубернія, Верхотурскаго Уезда а Михайло Щуревич зі Сколя в Семипалатинську на Сибірі.

— **Вислїд дотеперішної австрійської офензиви** на італїйськім фронтї приніс між ин. —як доносить „Die Zeit“—300 кільом. квадр. як добичі для наступаючих військ.

— **З московських гараздів.** „Реч“ оповідає про терпіння української молодежи, яку Росияни вивезли з Галичини до Ростова над Доном. Правительство отворило для неї російську ґімназію, до котрої ходить 500 молодих людий. Дудикевич та його товариші уживають всяких можливих способів, щоби змосковщити ту молодіж і тим приподобати ся своїм протекторам Балакову та Телїшачеву. Особливо пошукують між молодежю за „Мазепінцями“, а коли найдуть такого, то відбирають йому обід. Часто побивають її, а причиною побоїв та нагайки є політика. Один хлопець оповідав кореспондентови дневника, що „Мазепінцями“ називають тих, котрі придержують ся уніі. Дудикевич проповідує православіє. Одного хлопця, хорого на чахотку вислано до купелїв, але полишено його всякої помочі так, що він примирав з голоду.

— **Свято Тараса Шевченка в народній школї.** Заходом збору учительського 4 кл. школи ім. Т. Шевченка в Ясеници сільній п. Дрогобич уладжено в 3 день Вел. Свят (25. IV. с. р.) святочний концерт, на котрий зложились продукциї вокально-музичні, деклямациї тільки учит. збору і шкільної дітвори і живий образ: „На могилї Т. Шевченка“. Таке саме свято уладжено в тиждень опісля в горішній Ясеници, а 22. с. м. в Попелях. Салї були переповнені народом. Цїлий дохід вистави в Ясеници, а в половині з Попель призначено на фонд вдів і сиріт по погибших учителях ім. Грицї Коссака, полковника У. С. С. Друга половина доходу з вистави в Попелях призначено на фонд вдів і сиріт ім. митрополита Андрія Шептицького.

— **Заворушеня в Парижі.** Швайцарські дневники доносять, що в Парижі урядили господиннї галасливу демонстрацію на торговицях, тому що цїни мяса звачно піднесено, що різники його не могли одного дня продати, та продавали другого дня. На провінциї в кількох містах, де цїни мяса підскочили аж надто в гору, украно торговиць, а різники розпочали страйки.

— **Написи в Люблинї.** „Kuryer Warszawski“ доносить, що австрійські окупацийні власти розпорядили, що від 19 мая всї написи в Люблинї мають бути виставлені в польській мові. В найблисшім часї зачне виходити в Люблинї нїмецька часопись п. з. „Lubliner Zeitung“.

— **Конфіската майна в південнім Тиролї.** Суд краєвий в Інсбруку орік конфіскату майна 7 мущин, які допустились дезерциї або злочину проти оружної сили держави.

З „Відродженя“.

На сходинах членів, що відбули ся дня 20. мая с. р., рішено відновити перервану наїздом діяльність нашого Товариства. На місце бракуючих членів старшини упрошено до участи в працї многозаслуженого для нашої ідеї Вп. п. Д-ра Раковського. В виду сего, що голову тов. проф. Гарусевича вивезли вороги, утворено провізоричний комітет до веденя аґенд Товариства, котрий уконституував ся, поручаючи провід проф. Якову Яцкевичу, писарство п. судиї Юліянови Целевичови, а уряд скарбника п. Д-ру Ів. Раковському. Ідучи за загальним кличем і за наконечною цїлю нашого Товариства, якою є відродженє нашого народу під зглядом морaльним, фізичним і економічним — рішив ся новий виділ утворити комісію для приготованя основи будучому народному господарству. Комісія малаб завданє, в теперішнім часї війни, теоретично передискутовати питаня нашої будучої тверезої народної господарки, поставити конкретні постуляти, евентуально перевести деякі дрібниції.

В цїли переведеня завдань потребує „Відродженє“ гроший. На зібранє їх рішив виділ дати спромогу причинити ся також почим алькоголї і курячим тютюн.

Вони можуть „Відродженю“ пособляти яко його прихильникам. Прихильники обмежують одну чарку тижнево чи місячно, якої вартість означуємо в висотї 20 с. Курцї обмежують куренє тютюну о одну папіроску денно, якої вартість оцїнюємо на 2 с. Гроші за ощаджені чарки і папіроски складають прихильники для Тов. „Відродженя“, їх річна висота, колиб сей клич приняли ся згально, дійшла би до 14 міліонів корон, за які будемо в силї нашу народну господарку піднести.

Так обмежуючі пите алькоголю, як і куренє тютюну — дістануть відповідні відзнаки і бони. Всї датки будуть оповіщувані що місяця в нашій пресї.

Рівночасно звертаєсь отсим старшина до всїх філій, щоби дали о собі знак житя і відновили свій склад старшини і розпочали свою діяльність через поширюванє нашої ідеї, приєднуванє нових членів дїйсних і зорганізованих членів прихильних. Для сих послїдних відзнаки і бони висилає на жадане наша канцелярія. Всїх членів залягаючих з вкладками просимо о їх надсиланє та приєднуванє прихильників.

Письма і посилки висилати просимо до канц. Тов. „Відродженє“ — Ринок ч. 10/II, або на руки голови Якова Яцкевича проф. акад. гімн. ул. Рутовського ч. 22.

ОПОВІСТКИ.

Пятниця, дня 26. мая 1916.

Нині: 26 мая гр.-кат. Александра римо-кат. Филипа.

Завтра: 27. мая гр.-кат. Ізидора римо-кат. Івана.

○ Виділ Товариства „Українська Захоронка“ пригадує В. П. Членам що загальні збори відбудуть ся в суботу 27 с. м. о год. 6 вечером в льокали Товариства Руска 3 ч.

○ Дїточий вечір в честь Тараса Шевченка уряджує „Українська Захоронка“ з дільн. Городецької в четвер 1 червня в салї „Української Бесїди“. Початок о годинї 4 пополудни. Вступ для старших 1 кор., діти 50 сот. 1—2

○ Проба „Бояна“ відбуде ся як звичайно в пятницю 26. мая о год. 6. вечер проба жіночого хору, о год. 7. проба мішаного хору в салї „Бесїди“.

○ „Український Нар. Театр“ тов. Бесїда у Львові. Саля тов. „Сокіл-Батько“ ул. Руська ч. 20.

В суботу дня 27 мая премієра „Бондарівна“ драма на 4 дїї Ів. Тобилевича.

В недїлю дня 28 мая на загальне жадане „Бог помсти“ драма на 3 дїї Ш. Аша. — Білети раньше можна набути в Народнїй Торговлї. — Початок о год. 7 вечером. 1—2

○ В недїлю 28 мая с. р. о год. 4½ по пол. відбуде ся в салї „Сокола“ при вул. Руській ч. 20 заходом Комісії при „Академічній Громаді“ для звеличення памяти полягших Товаришів відчит ВП. п. проф. Дра Степана Балея п. з.: „Фільозофія війни“, в цїли придбаня фондів на видавництво Комісії. Білєти по 40 сот. Просить ся усе студентство і наше громадянство о численну участь.

Послїдні вісти.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 25. мая 1916.

На російськім фронтї.

На Волинї наші команди призначені до випадів, підприняли в кількох місцях успішні напади. Положенє незмінене.

На італїйськім фронтї.

Боєва діяльність в відтинку Добердо, під Фліч і коло Плекен була оживленою більше чим в послїдних днях.

Кількаразові проби наступу ворога під Певтельштайн відперто.

На північ від долини Суґана наші війська здобули Ціма Ціста, переправились в кількох місцях через потік Масо та війшли до Стріґен.

На полудне від тої долини ґрупа, яка війшла через гору Кемпель поконуючи всї трудности терену і ворожий опір, розширилась на схід і на полудне Корно ді Кампо. Верде є в наших руках. Італїйські відділи сейчас відперто. В долинї Бранд наші війська зайняли Кіеса.

Додаткова наша добича в области наступу побільшилась ще о 10 армат.

Одна з наших ескадр гідроплянів обкидала бомбами дворець і військові уряджeня в Ляпісана.

На балканськім фронтї.

Нїчо важного.

Заступник шефа Генерального Штабу полньний маршалок-поручник Ф. Гефер.

На морі.

Дня 24 с. м. ескадра гідроплянів бомбардувала сильно і з добрим успіхом дворець, почту, кошари і цитаделю в Барі та занепокоїла радісний настрій богато удекорованого міста, — що виразно запримічено. Оборонний огонь батерій був зовсім безуспішний. Всї самолети вернули неушкоджені.

Команда фльоти.

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

На західнім фронтї.

Англїйські торпедовцї коло побережа Фляндрії атакували нїмецькі самолети. На захід від Мози три атаки ворога на втрачене ним село Кімієр остались без успіху. На схід від ріки наші полки посунулись дальше та здобули неприятельські рови на південний захід і на полудне від Дуамон. Каміноломи на полудне від загороди Одромон є знов в наших руках. В лїсї Кає ворог через цїлий день зовсім безуспішно атакував наші становиска. Окрім дуже великих кривавих втрат втратили Французи понад 850 людий в бранцях. Ми здобули 14 машинових крісів. Під Сен Супле і над Ерб Боа зістрілено в воздушнім бою по одним біплянї ворога.

На східнім фронтї.

Нїчо важного.

На балканськім фронтї.

Ворожі летуни безуспішно кидали бомби на Скоплє і Ґевґелї.

Начальна управа армії.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Адвокат

Др. ІЗИДОР ГОЛУБОВИЧ

переніс канцелярію з Тернополя

і веде її

у Львові, ул. Руська ч. 3. І. пов.

Дентистичне заведенє

Д-ра Олександра Барвінського

при вул. Сикстуській ч. 17.

Виймованє зубів без болю і пльомбованє.

Штучні зуби в кавчуку і золотї.

Українським Січовим Стрільцям роботи виконує ся даром.

Зголошувати належить ся у асистента Паса.

Всїх наук лїкарських

Др. ЛУКА САФІЯН

ординує у Львові

в улици Каспра Бочковского ч. 2., від 8—9 рано і від 1—4 пополудни.

Оголошеня.

Найновійше і найдешевше

видане

Творів Тараса Шевченка

в двох томах (I. том, стор. 552. II. том, стор. 544) можна набути в Канцеляриї Товариства „Просвіта“, Львів, ринок 10. Кождий том коштує 2 кор. 50 сот. в красшій оправі або 2 кор. в оправі звичайній. На почтову рекомандовану пересилку треба долучити 55 сот. Но одержаню гроший з гори висилає ся на кожду подану адресу також полевою почтою (Feldpost). п

КАФЛЕВІ ПЕЧІ і КУХНІ

нові ставить старі направляє скоро і дешево так в містї як і на провінції

Михайло Галїбей

кафлярський майстер

Львів, Городецька ч. 10.

„КАРПАТІЯ“

Тов. взаїмних обезпечень на житє і ренти у Львові, вул. Руська ч. 18.

урядує що дня крім недїль і свят від години 10.—1. перед полуднем.

Премії можна платити або чеками або в касї Товариства або на почтї на рахунок Почт. Щадницї ч 120.065.

Краєве Товариство Кредитове урядників і священиків

стов. зар. з обм пор.

Львів, ул. Домінїканська 11.

(власний дім). 11

Удїляє кредиту на гіпотеку реальностий і підклад цїнних паперів. Принимає вкладки і опроцентовує їх по $4^{1}/_{2}$%.

Урядові години від 9—1 і від 4—6 пополудни.

Руська Щадниця

в Перемишлї

вулиця Косцюшки ч. 3.

Принимає щадничі вкладки щоденно в годинах урядових і опроцентовує їх на $4^{1}/_{2}$%, починаючи вже від слїдуючого дня по дни зложення аж до послїдного дня перед днем відобрання.

ВКЛАДКИ в „Руській Щадници“ можна складати особисто в касї товариства, почтовими переказами, грошевими листами, чеками почтової Щадницї, які Дирекция Щадницї на жаданє безплатно достарчає, і в філїях банку австро-угорського на рахунок „Руської Щадницї“.

Удїляє позичок: а) гіпотечних платних піврічними амортизацийними ратами на протях лїт 10—45 після вибору позичаючого; б) на льомбард ефектів, й на есконт векслїв. Справи позичок полагоджуєсь можливо скоро.

Всяких інформаций і друків удїляє канцелярия „Руської Щадницї“ ул. Косцюшка. Народний Дім, І. пов., щоденно безкорисно в годинах урядових від 9—1 год. кромі недїль і руських свят.

Після § 14. устава „Руської Щадницї“, затвердженого через ц. к. міністерство внутрішних справ вкладки в товаристві „Руська Щадниця“ в Перемишли надають ся до льокаций пупілярних, фондацийних і т. п. капіталів, має отже „Руська Щадниця“ пупілярну обезпечу. 3

Українські молитвенники.

Хвалите Господа з Небес.

гарного формату, звиж 750 сторін друку, є найновійшим молитвенником в чистій народній мові.

Зміст Молитвенника: Щоденні молитви ранїшні і вечірні. Найважнїйші піснї з вечірні і утрені. Літурґія св. Йоана Золотоустого. Образець Тайни покаяня. Молитва перед і по сповіди, перед і по Причастю. Молитви для ріжного віку і стану та в ріжних потребах житя. Молитви на час великого посту і на більші свята. Акафисти, тропарі і кондаки воскресні, щоденні і на більші свята. Найбільша збірка коляд і церковних пісень. Пасхальна таблиця.

Молитвенник друкований гарними черенками на білім тривкім папері коштує: 1. в спеціяльній плюшовій оправі з золоченими прикрасами К. 7·—. 2. В переплетї зі шкіри зі золоч. берегами К. 5·00. 3. В переплетї в полотно з мармуровими берегами К. 3·00.

Молитвенники можна дістати за попереднім надісланєм гроший: в Канцелярії Товариства „Просвіта“ у Львові, Ринок ч. 10. До замовлень долучує ся 45 сот. на пересилку почтову. п

При полагоджуваню закупна просимо покликувати ся на „Українське Слово“.

Видає і відвічає за ред.: Д-р. Сидір Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.